

STREDNÁ ZDRAVOTNÍCKA ŠKOLA
Vinohradnícka 8A, 971 58 Prievidza

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Zdravotnícky pracovník

učebný odbor 5371 H sanitár
5371 H sanitárka

1 Úvodné identifikačné údaje	3
2 Ciele a poslanie výchovy a vzdelávania	5
3 Vlastné zameranie školy	6
3.1 Charakteristika školy	7
3.2 Charakteristika pedagogického zboru	7
3.3 Ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov školy	7
3.4 Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy	7
4 Profil absolventa učebného odboru 5371 H sanitár/sanitárka	9
4.1 Celková charakteristika absolventa	9
4.2 Kľúčové kompetencie	9
4.3 Odborné kompetencie	11
5 Charakteristika školského vzdelávacieho programu	12
5.1 Popis školského vzdelávacieho programu	12
5.2 Základné údaje pre stredné odborné vzdelanie	13
6 Rámcový učebný plán	14
6.1 Poznámky k učebnému plánu pre odborné vzdelávanie	14
7 Učebné osnovy	15
8 Materiálno-technické a priestorové zabezpečenie výuky	16
9 Podmienky na zabezpečenie vzdelávania	17
9.1 Podmienky na zabezpečenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní	17
9.2 Personálne podmienky	17
9.3 Organizácia výučby	17
10 Vnútorný systém kontroly a hodnotenia žiakov	18
10.1 Pravidlá hodnotenia žiakov	19
11 Záverečné skúšky	23
11.1 Témy záverečnej skúšky	23
11.2 Hodnotenie vzdelávacích výstupov	24
11.3 Cieľové požiadavky na záverečnú skúšku	24
11.4 Kritériá hodnotenia vzdelávacích výstupov	25
11.5 Materiálne a priestorové podmienky pre vykonanie záverečnej skúšky	25
11.6 Hodnotiaca tabuľka	25
11.7 Hodnotenie a klasifikácia záverečnej skúšky	26

1 IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE

Názov a adresa školy	Stredná zdravotnícka škola Vinohradnícka 8A, 971 58 Prievidza
Názov školského vzdelávacieho programu	Zdravotnícky pracovník
Kód a názov ŠVP	S-17323-2023-OZV
Kód a názov učebného odboru	5371 H sanitár/sanitárka
Stupeň vzdelania	stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	1 rok
Forma štúdia	externá večerná
Vyučovací jazyk	slovenský
Druh školy	štátna
Dátum schválenia ŠKVP	30.8.2023
Miesto vydania	Prievidza
Platnosť ŠKVP	15.9.2023

Kontakty pre komunikáciu so školou:

Titul, meno, priezvisko	Pracovná pozícia	Telefón	Fax	e-mail	Iné
RNDr. Viera Beňová	Riaditeľka školy	0901 918 352		viera.benova@szspd.sk	
PhDr. Iveta Vidi, PhD.	Zástupkyňa RŠ pre PV	0901 918 350		iveta.vidi@szspd.sk	

Zriaďovateľ:

Trenčiansky samosprávny kraj
K dolnej stanici 7282/20A
911 01 Trenčín

2 CIELE A POSLANIE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Ciele a poslanie výchovy a vzdelávania školskom vzdelávacom programe pre učebný odbor 5371 H sanitár/sanitárka (ďalej len „sanitár“) vychádzajú z cieľov stanovených v Zákone o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a Štátnom vzdelávacom programe pre odborné vzdelávanie na stredných zdravotníckych školách. Poslanie školy vyplýva aj z komplexnej analýzy školy.

Poslaním školy nie je len odovzdávať vedomosti a pripravovať žiakov na povolanie a získanie kvalifikácie, ale aj formovať u ľudí ich postoje, viesť ich k dodržiavaniu etických a ľudských princípov. Škola sa stane otvorenou inštitúciou pre sociálnych partnerov a širokú verejnosť s ponukou rôznej vzdelávacej a spoločenskej činnosti.

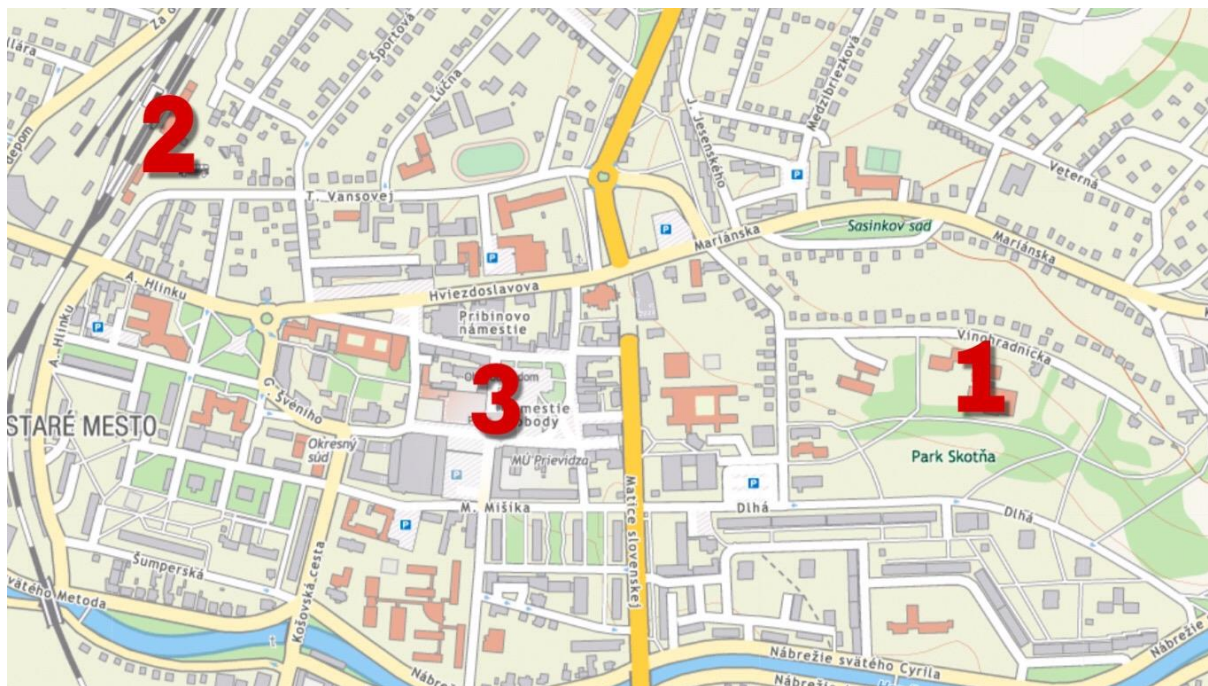
Škola má nielen vzdelávať, ale aj vychovávať. **Ciele v systéme výchovy a vzdelávania** spočívajú v cieľavedomom a systematickom rozvoji poznávacích schopností, emocionálnej zrelosti žiaka, motivácie k sústavnému zdokonaľovaniu sa, prosociálneho správania, etiky, sebaregulácie ako vyjadrenia schopnosti prevziať zodpovednosť za seba a svoj rozvoj a tvorivosť.

Cieľom výchovy a vzdelávania je umožniť žiakovi:

- získať kompetencie, a to najmä v oblasti komunikačných schopností, ústnych spôsobilostí a písomných spôsobilostí, využívania, komunikácie v štátnom jazyku, k celoživotnému učeniu, sociálne kompetencie, občianske kompetencie a kultúrne kompetencie,
- naučiť sa správne identifikovať a analyzovať problémy a navrhovať ich riešenia a vedieť ich riešiť,
- rozvíjať manuálne zručnosti, tvorivé, psychomotorické schopnosti, aktuálne poznatky a pracovať s nimi v oblastiach súvisiacich s nadväzujúcim vzdelávaním alebo na trhu práce,
- posilňovať úctu k osobám, ku kultúrnym a národným hodnotám a tradíciám štátu, ktorého je občanom, k štátnemu jazyku a k svojej vlastnej kultúre,
- získať a posilňovať úctu k ľudským právam a základným slobodám a zásadám ustanoveným v Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd,
- pripraviť sa na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti, v duchu porozumenia a znášanlivosti, rovnosti muža a ženy, priateľstva medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami náboženskej tolerancie,
- naučiť sa rozvíjať a kultivovať svoju osobnosť a celoživotne sa vzdelávať, pracovať v skupine a preberať na seba zodpovednosť,
- naučiť sa kontrolovať a regulovať svoje správanie, starať sa a chrániť svoje zdravie vrátane zdravej výživy a životné prostredie a rešpektovať všeludské etické hodnoty.

3 VLASTNÉ ZAMERANIE ŠKOLY

Stredná zdravotnícka škola v Prievidzi má ambíciu stať sa modernou a kvalitnou strednou zdravotníckou školou aktívne spolupracujúcou s Nemocnicou s poliklinikou Prievidza so sídlom v Bojniciach, ktorá bude pokrývať požiadavky na priebežné doplňovanie stredného zdravotníckeho personálu pre potreby regiónu s počtom cca 200 000 obyvateľov. Umiestnenie školy je cca 700 metrov od centra mesta. Autobusová a železničná stanica je vzdialená cca 1,1 km, v blízkosti sa nachádza zastávka MHD. Mesto vrátane dopravy do NsP Prievidza so sídlom v Bojniciach (cca 3,9 km) je výborne pokryté sieťou MHD. Neďaleko sa nachádza Hornonitrianska knižnica v Prievidzi.

- 1 – škola
- 2 – železničná a autobusová stanica
- 3 – centrum mesta

V Bojniciach sa nachádza NsP Prievidza so sídlom v Bojniciach a v súmestí Prievidza – Bojnice sú mnohé zariadenia sociálnej starostlivosti. Na základe analýzy potrieb a požiadaviek trhu práce a nedostatku zdravotníckych pracovníkov v regióne je umiestnenie SZŠ, ktorá bude svojim vzdelávacím programom pripravovať odborných a kvalifikovaných zamestnancov, opodstatnené.

Príležitosti školy signalizujú:

- bezproblémové uplatnenie absolventov školy,
- dobrú a funkčnú spoluprácu so zamestnávateľmi a zriaďovateľom, MŠVVaŠ SR, MZ SR a NIVAM ako predpokladu dobrých koncepčných a poradenských služieb.

3.1 Charakteristika školy

Na škole prebieha výučba v študijnom odbore praktická sestra (denné aj externé štúdium) a učebnom odbore sanitár, a to formou jednoročného externého večerného štúdia. Pre praktickú prípravu sú zriadené odborné učebne v súlade s normatívmi materiálno-technického vybavenia pre odborné učebne.

Praktické vyučovanie bude prebiehať v NsP Prievidza so sídlom v Bojniciach, príp. v sociálnych zariadeniach mesta Prievidza.

3.2 Charakteristika pedagogického zboru

Pedagogický zbor tvoria učitelia, z ktorých niektorí budú pracovať na úplný, čiastočný pracovný úväzok alebo na Dohodu o pracovnej činnosti. Všetci učitelia budú spĺňať požiadavky na odbornú a pedagogickú spôsobilosť.

3.3 Ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov školy

Manažment školy bude prioritne zabezpečovať:

- Uvádzanie začínajúcich učiteľov do pedagogickej praxe.
- Prípravu pedagogických zamestnancov na zvyšovanie si svojich kompetencií, schopností efektívne pracovať s IKT.
- Prípravu pedagogických zamestnancov na tvorbu školského vzdelávacieho programu.
- Motivovanie pedagogických zamestnancov pre neustále sebavzdelávanie, vzdelávanie, zdokonaľovanie profesijnej spôsobilosti.
- Zdokonaľovanie osobnostných vlastností pedagogických zamestnancov, spôsobilosti pre tvorbu efektívnych vzťahov, riešenie konfliktov, komunikáciu a pod.
- Sprostredkovanie pedagogickým pracovníkom najnovšie poznatky (inovácie) z metodiky vyučovania jednotlivých predmetov, pedagogiky a príbuzných vied, ako aj z odboru.
- Prípravu pedagogických zamestnancov na výkon špecializovaných funkcií, napr. triedny učiteľ, predseda predmetovej komisie, správca učebníc atď.
- Prípravu pedagogických zamestnancov pre prácu s modernými materiálmi prostriedkami: videotchnikou, výpočtovou technikou, multimédiami a pod.
- Zhromažďovanie a rozširovanie progresívnych skúsenosti z pedagogickej a riadiacej praxe, podnecovať a rozvíjať tvorivosť pedagogických zamestnancov.
- Sprostredkovanie operatívneho a časovo aktuálneho transferu odborných a metodických informácií prostredníctvom efektívneho informačného systému.
- Prípravu pedagogických zamestnancov na získanie prvej a druhej atestácie.

3.4 Vnútny systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy

Bude účinným nástrojom zabezpečenia harmonickej organizácie celého výchovno-vzdelávacieho procesu a ďalších školských aktivít. Škola bude využívať štandardné spôsoby hodnotenia: formatívne a sumatívne. Formatívne hodnotenie použijeme na zvýšenie kvality výchovy a vzdelávania. Sumatívne hodnotenie použijeme na rozhodovanie. Vnútny systém kontroly by sa mal zameriavať hlavne na celkový priebeh výchovno-vzdelávacej činnosti na škole, na tvorbu školských vzdelávacích programov, na dodržiavanie plnenia plánov predmetových komisií, na zabezpečenie vyučovania didaktickou technikou a ostatným materiálno-technickým vybavením, na hodnotenie žiakov počas vyučovacej hodiny s uplatnením sebahodnotenia žiaka, na vystupovanie a rečovú kultúru vyučujúcich, na uplatňovanie didaktických zásad.

Na hodnotenie pedagogických zamestnancov školy budú použité tieto metódy:

- Pozorovanie (hospitácie)
- Rozhovor
- Výsledky žiakov, ktorých učiteľ vyučuje (prospech, didaktické testy)
- Hodnotenie výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok
- Hodnotenie pedagogických zamestnancov manažmentom školy
- Vzájomné hodnotenie učiteľov (čo si vyžaduje aj vzájomné hospitácie a „otvorené hodiny“)

4 PROFIL ABSOLVENTA

4.1 Celková charakteristika absolventa

Učebný odbor **sanitár** pripravuje zdravotníckych pracovníkov, ktorí sú spôsobilí samostatne vykonávať sanitárske činnosti v zdravotníckych zariadeniach, v zariadeniach prírodných liečebných kúpeľov a zariadeniach sociálnych služieb.

Zdravotnícke povolanie sanitára si vyžaduje základné odborné vedomosti a spôsobilosti a kladie nároky na osobnostný rozvoj. Absolvent je schopný aplikovať nadobudnuté vedomosti a zručnosti v praxi, zorganizovať, zrealizovať aktivity, vyhodnotiť svoju prácu. Dôležitou súčasťou profilu absolventa sú jeho vedomosti a spôsobilosti z oblasti starostlivosti o pomôcky, zdravotnícky materiál a starostlivosť o prostredie, so zameraním najmä na preddezinfekciu, dezinfekciu a sterilizáciu. Absolventi ovládajú základný hygienický filter u dospelého pacienta. Absolventi ovládajú príslušnú techniku, stroje a zariadenia, príslušné pracovné postupy. Absolventi sú pripravení na výkon sanitárskych činností na všetkých lôžkových oddeleniach, operačných traktoch, v laboratóriách, v lekárenskej službe, na transfúzných oddeleniach, patologicko-anatomických oddeleniach, oddeleniach centrálnej sterilizácie, v sádrovni, v zariadeniach prírodných liečebných kúpeľov, kúpeľných liečebniach a zariadeniach sociálnych služieb.

V správaní absolventa dominuje tolerancia, empatia, asertivita a prosociálne správanie.

Odborná stredoškolská príprava je orientovaná tak, aby absolvent mohol ďalej pokračovať v stredoškolskom vzdelávaní na strednej zdravotníckej škole, najmä v študijnom odbore praktická sestra a tak získať úplné stredné odborné vzdelanie ukončené maturitnou skúškou.

Absolvent učebného odboru je pripravený:

- samostatne vykonávať starostlivosti o pomôcky, zdravotnícky materiál a starostlivosť o prostredie pacienta
- vykonávať základný hygienický filter u dospelého pacienta
- ovládať príslušnú techniku, stroje a zariadenia, príslušné pracovné postupy
- vykonávať sanitárske činnosti na všetkých lôžkových oddeleniach, operačných traktoch, v laboratóriách, v lekárenskej službe, na transfúzných oddeleniach, anatomicopatologických oddeleniach, v centrálnej sterilizácii, sádrovni, v zariadeniach prírodných liečebných kúpeľov, kúpeľných liečebniach a zariadeniach sociálnych služieb.
- poskytovať odbornú prvú pomoc.

Absolvent sa uplatní vo všetkých úsekoch zdravotnej starostlivosti, kde môže pracovať samostatne vo vybraných činnostiach a v tíme.

Po absolvovaní vzdelávacieho programu absolvent disponuje týmito kompetenciami:

4.2 Kľúčové kompetencie

Vzdelávanie v ŠVP v súlade s cieľmi výchovy a vzdelávania na danom stupni vzdelania smeruje k tomu, aby si žiaci vytvorili zodpovedajúce schopnosti a študijné predpoklady.

Kľúčové kompetencie chápeme ako kombináciu vedomostí, zručností, postojov, hodnotovej orientácie a ďalších charakteristík osobnosti, ktoré každý človek potrebuje na svoje osobné uspokojenie a rozvoj, aktívne občianstvo, spoločenské a sociálne začlenenie, k tomu, aby mohol primerane konať v rôznych pracovných a životných situáciách počas celého svojho života. Kľúčové kompetencie ako výkonové štandardy sa v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu prostredníctvom výchovných a vzdelávacích stratégií rozvíjajú, osvojujú a hodnotia buď na úrovni školy, odboru vzdelávania alebo vyučovacieho predmetu. V súlade so Spoločným európskym rámcom kľúčových kompetencií pre celoživotné vzdelávanie ŠVP vymedzil nasledovné kľúčové kompetencie:

a) Spôsobilosť konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

Sú to spôsobilosti, ktoré sú základom pre ďalšie získavanie vedomostí, zručností, postojov a hodnotovej orientácie. Patria sem schopnosti nevyhnutné pre cieľavedomé a zodpovedné riadenie a organizovanie svojho osobného, spoločenského a pracovného života. Jednotlivci si potrebujú vytvárať svoju osobnú identitu vo vzťahu k životným podmienkam, povolaniu, práci a životnému prostrediu, spoločenským normám, sociálnym a ekonomickým inštitúciám, robiť správne rozhodnutia, voľby,

opatrenia a postupy. Tieto kompetencie sú veľmi úzko späté s osvojovaním si kultúry myslenia a poznávania.

Absolvent má:

- reálne zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia,
- porovnať bežné pravidlá, zákonitosti, predpisy, sociálne normy, morálne zásady, vlastné a celospoločenské očakávania v systéme, v ktorom existuje,
- identifikovať priame a nepriame dôsledky svojej činnosti,
- vybrať si správne rozhodnutie a cieľ z rôznych možností,
- vysvetliť svoje životné plány, záujmy a predsavzatia,
- popísať svoje ľudské práva, popísať svoje povinnosti, záujmy, obmedzenia a potreby,
- zdôvodňovať svoje argumenty, riešenia, potreby, práva, povinnosti a konanie.

b) Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v materinskom a cudzom jazyku

Sú to schopnosti, ktoré žiak získava za účelom aktívneho zapojenia sa do spoločnosti založenej na vedomostiach s jasným zmyslom pre vlastnú identitu a smer života, sebazdokonaľovanie a zvyšovanie výkonnosti, racionálneho a samostatného vzdelávania a učenia sa počas celého života, aktualizovania a udržiavania potrebnej základnej úrovne jazykových schopností, informačných a komunikačných zručností. Od žiaka sa vyžaduje efektívne používanie materinského jazyka v hovorenej a písanej podobe, prehodnocovanie základných zručností a sebarealizácia.

Absolvent má:

- správne sa vyjadrovať v materinskom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje,
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov,
- overovať a interpretovať získané údaje,
- pracovať so základnými informačnými a komunikačnými technológiami.

c) Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

Tieto schopnosti sa využívajú pri riadení medziľudských vzťahov, formovaní nových typov spolupráce. Sú to schopnosti, ktoré sa objavujú v náročnejších podmienkach, aj pri riešení problémov ľudí, ktorí sa nevedia zaradiť do spoločenského života. Žiaci musia byť schopní učiť sa, nažívať a pracovať nielen ako jednotlivci, ale v sociálne vyváženej skupine. Sú to teda schopnosti, ktoré na základe získaných vedomostí, sociálnych zručností, interkulturálnych kompetencií, postojov a hodnotovej orientácii umožňujú stanoviť jednoduché algoritmy na vyriešenie problémových úloh, javov a situácií a získané poznatky využívať v osobnom živote a povolání.

Absolvent má:

- prejavíť empatiu a sebareflexiu,
- vyjadriť svoje pocity a korigovať negatívu,
- pozitívne motivovať seba a druhých,
- stanoviť priority cieľov,
- predkladať primerané návrhy na rozdelenie jednotlivých kompetencií a úloh pre ostatných členov tímu a posudzovať spoločne s učiteľom a s ostatnými, či sú schopní určené kompetencie zvládnuť,
- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje,
- konštruktívne diskutovať a pozorne počúvať druhých,
- uzatvárať jasné dohody,
- rozhodnúť o výbere správneho názoru z rôznych možností,
- určovať najzávažnejšie rysy problému, rôzne možnosti riešenia, ich klady a zápory v danom kontexte aj v dlhodobějších súvislostiach, kritériá pre voľbu konečného optimálneho riešenia,
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi,
- samostatne pracovať v menšom kolektíve,
- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste,
- predkladať spolupracovníkom vlastné návrhy na zlepšenie práce, bez zaujatosti posudzovať návrhy druhých,
- prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom, nepodliehať predsudkom a stereotypom v prístupe k druhým.

4.3 Odborné kompetencie

a) Požadované vedomosti

Absolvent má:

- ovládať základné poznatky z organizácie zdravotnej a sociálnej starostlivosti,
- ovládať a používať odbornú terminológiu odboru,
- ovládať základné princípy zdravotníckej etiky,
- ovládať stručné poznatky zo zdravotvedy, sanitárstva a prvej pomoci,
- ovládať poznatky základov hygieny a epidemiológie,
- ovládať poznatky zo starostlivosti o pomôcky a prostredie vo všetkých úsekoch svojej pôsobnosti,
- ovládať poznatky o základných a pomocných zdravotníckych materiáloch, o základnom vybavení zdravotníckych zariadení a zariadení poskytujúcich sociálne služby, o jeho údržbe a najmä o spôsobe dezinfekcie a sterilizácie,
- ovládať poznatky o organizácii práce sanitára na všetkých úsekoch svojej pôsobnosti: na lôžkových oddeleniach, v laboratóriách, v lekárenskej službe, na transfúznom oddelení, na patologicko-anatomickom oddelení, v centrálnej sterilizácii, v detských zariadeniach, v operačných traktách, v sadrovni, v dopravnej zdravotnej službe a v zariadeniach prírodných liečebných kúpeľov, kúpeľných liečebniach,
- ovládať zásady transportu pacienta na vyšetrenia podľa pokynov nadriadeného zdravotníckeho pracovníka,
- ovládať poznatky zo základného hygienického filtra dospelého pacienta,
- ovládať základné poznatky o diétach a podávaní stravy dospelým pacientom,
- popísať a vysvetliť technické základy zloženia prístrojov a zariadení používaných v odbore a ich funkciu,
- ovládať zásady hygieny práce, bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a ochrany, životného prostredia.

b) Požadované zručnosti

Absolvent vie:

- zvoliť najefektívnejší postup pri vykonávaní sanitárskych činností,
- vykonávať základnú starostlivosť o pomôcky, o posteľ pacienta a prostredie,
- vykonávať dezinfekciu a sterilizáciu,
- vykonávať základný hygienický filter u dospelého pacienta,
- podieľať sa na starostlivosti o vyprázdňovanie pacienta,
- transportovať biologický materiál do príslušných laboratórií,
- transportovať pacienta na vyšetrenia na základe pokynov nadriadeného zdravotníckeho pracovníka,
- aplikovať základy hygieny práce,
- obsluhovať prístroje a zariadenia používané v odbore, vykonávať ošetrovanie a údržbu prístrojov a zariadení používaných v odbore,
- postupovať v zmysle zásad bezpečnosti práce a ochrany zdravia pri práci, ochrany životného prostredia,
- postupovať hospodárne pri manipulácii s materiálmi, energiou, strojmi a zariadeniami,
- vykonávať kvalifikovane základné odborné práce, racionálne riešiť jednoduché problémové situácie,
- dodržiavať normy, parametre kvality služieb,
- využívať informačné technológie pri riešení odborných úloh.
- poskytovať prvú pomoc podľa svojich odborných schopností a zabezpečiť ďalšiu odbornú pomoc,
- profesionálne komunikovať.

c) Požadované osobnostné predpoklady, vlastnosti a schopnosti

Absolvent sa vyznačuje:

- empatiou, altruizmom,
- trezivosťou, diskretnosťou, taktnou komunikáciou,
- kreativitou, spoľahlivosťou,
- dôslednosťou, samostatnosťou a presnosťou,
- schopnosťou spolupracovať, sebadisciplínou, mobilitou.
- dodržiavaním zásad ochrany osobných údajov pacientov.

5 CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU V UČEBNOM ODBORE 5371 H sanitár/sanitárka

Názov a adresa školy	Stredná zdravotnícka škola Vinohradnícka 8A, 971 58 Prievidza
Názov školského vzdelávacieho programu	Zdravotnícky pracovník
Kód a názov ŠVP	S-17323-2023-OZV
Kód a názov učebného odboru	5371 H sanitár/sanitárka
Stupeň vzdelania	stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	1 rok
Forma štúdia	externá večerná

5.1 Popis školského vzdelávacieho program

Vzdelávací program je určený pre učebný odbor **5371 H sanitár/sanitárka**.

Štátny vzdelávací program pre učebný odbor **sanitár/sanitárka** má poskytnúť základný rámec, pravidlá a požiadavky pre tvorbu školských vzdelávacích programov. ŠVP neslúži na priame vyučovanie, ale je iba podkladom, spolu s legislatívou, pre tvorbu školských vzdelávacích programov. Učebný odbor **sanitár/sanitárka** pripravuje zdravotníckych pracovníkov, ktorí sú spôsobilí samostatne vykonávať sanitárske činnosti v zdravotníckych zariadeniach, kúpeľných zariadeniach a zariadeniach sociálnych služieb.

Zdravotnícke povolanie sanitára si vyžaduje základné odborné vedomosti a spôsobilosti a kladie nároky na osobnostný rozvoj. Absolvent je schopný aplikovať nadobudnuté vedomosti a zručnosti v praxi, zorganizovať, zrealizovať aktivity, vyhodnotiť svoju prácu. Obsah vzdelania je koncipovaný tak, aby žiaci zvládli všeobecné a odborné poznatky a zručnosti na požadovanej profesionálnej úrovni nevyhnutné na získanie stredného vzdelania (sekundárneho) a odbornej spôsobilosti na výkon zdravotníckeho povolania: sanitár. Tomu zodpovedá štruktúra a obsah odbornej zložky vzdelávania vrátane odbornej praxe. Dominantnú zložku odbornej prípravy tvoria predmety teoretického a praktického zamerania, najmä zdravoveda, sanitárstvo, prvá pomoc a odborná klinická prax - sanitárske činnosti. Tieto predmety prehlbujú vzťah medzi teoretickými vedomosťami a praktickým osvojovaním si profesionálnych zručností.

V teoreticko-praktickej príprave v triedach, laboratóriách, špecializovaných odborných učebniach žiaci získajú základné poznatky, vždy však v súvisi s ich praktickou aplikáciou a praktickým využitím. Vedomosti žiakov získané v teoretickom vyučovaní slúžia predovšetkým na zdôvodnenie praktických činností a postupov.

Na odbornej klinickej praxi sa utvárajú, rozvíjajú a upevňujú základné odborné zručnosti v odborných činnostiach pod priamym vedením odborných učiteľov alebo odborníkov z praxe s príslušnou odbornou spôsobilosťou podľa osobitného predpisu. Odbornú prípravu umocňuje absolvovanie odborných exkurzií na špecializovaných pracoviskách.

Vzdelávací program je z hľadiska jeho použitia pre cieľové skupiny vzdelávacej sústavy Slovenskej republiky určený pre:

- absolventov minimálne so stredným odborným vzdelaním, formou externého večerného jednoročného štúdia

Podmienky prijatia ustanovuje vykonávací predpis o prijímacom konaní na stredné školy.

Absolventi tohto vzdelávacieho programu získajú stredné odborné vzdelanie.

Výstupným dokladom o získanom vzdelaní je **vysvedčenie o záverečnej skúške a dodatok k vysvedčeniu o záverečnej skúške a dokladom o získanej kvalifikácii je výučný list.**

5.2 Základné údaje pre stredné odborné vzdelanie

Učebný odbor:	5371 H sanitár/sanitárka
Forma výchovy a vzdelávania:	1. Denná pre absolventov nižšieho stredného odborného vzdelania (nižšie sekundárne) 2. Externá večerná, pre absolventov minimálne so stredným odborným vzdelaním (sekundárne)
Dĺžka štúdia:	jeden rok
Vyučovací jazyk:	Slovenský jazyk
Nevyhnutne vstupné požiadavky na štúdium:	1. Nižšie stredné odborné vzdelanie (nižšie sekundárne) a splnenie podmienok prijímacieho konania 2. Minimálne stredné odborné vzdelanie (sekundárne) a splnenie podmienok prijímacieho konania
Podmienky na prijatie do učebného odboru:	Do učebného odboru sanitár môžu byť prijatí uchádzači, ktorí spĺňajú zdravotnú spôsobilosť na prácu v odbore. Vyjadrenie lekára o zdravotnom stave uchádzača musí byť pripojené k prihláške. Profilové predmety na prijímacie skúšky: - biológia
Spôsob ukončenia štúdia:	Záverečná skúška
Doklad o získanom stupni vzdelania a o získanej kvalifikácii:	Vysvedčenie o záverečnej skúške a Dodatok k vysvedčeniu o záverečnej skúške, dokladom o získanej kvalifikácii je výučný list. Absolvent v zmysle nariadenia vlády č. 513/2011 Z.z. o používaní profesijných titulov a ich skratiek viazucich sa na odbornú spôsobilosť na výkon zdravotníckeho povolania je oprávnený používať profesijný titul " <i>sanitár</i> ", ktorý používa osoba odborne spôsobilá na výkon odborných pracovných činností v zdravotníckom povolaní sanitár.
Poskytnutý stupeň vzdelania:	Stredné odborné vzdelanie (sekundárne) Úroveň: SKKR/EKR: 3 Úroveň ISCED: 353
Možnosti pracovného uplatnenia absolventa:	Sanitár je zdravotnícky pracovník, ktorý sa uplatní najmä v zdravotníckych zariadeniach, zariadeniach prírodných liečebných kúpeľov, kúpeľných liečebniach a zariadeniach sociálnych služieb
Možnosti ďalšieho štúdia:	Vzdelávacie programy úplného stredného odborného štúdia. Ďalšie vzdelávanie zdravotníckych pracovníkov podľa všeobecne platných právnych predpisov.

6 RÁMCOVÝ UČEBNÝ PLÁN PRE 1 – ROČNÚ EXTERNÚ VEČERNÚ FORMU

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	-	-
Odborné vzdelávanie	15	480
CELKOM	15	480

ODBORNÉ VZDELÁVANIE	15	480
Teoretické vzdelávanie a praktická príprava	7	224
zdravoveda	2	64
sanitárstvo (cvičenia)	4(2)	128
prvá pomoc	1(1)	32
Odborná klinická prax	8	256
- sanitárske činnosti na lôžkových pracoviskách interného oddelenia, chirurgického oddelenia, geriatrického oddelenia, detské oddelenie, psychiatrické oddelenia a zariadenia sociálnych služieb - exkurzie napr.: kúpeľné zariadenia, transfúzna služba, lekáreň a iné		
SPOLU	15	480
Záverečná skúška		

6.1 Poznámky k učebnému plánu pre odborné vzdelávanie:

- Predmety odbornej zložky vzdelávania uvedené v učebnom pláne sú povinné.
- Obsah učebných osnov predmetov odbornej zložky vzdelávania je záväzný.
- Riaditeľ školy na základe odporúčania predmetovej komisie schvaľuje v rámci hodinovej dotácie v učebných osnovách predmetov odbornej zložky vzdelávania, ktoré sú súčasťou štátneho vzdelávacieho programu najviac 30 %-nú úpravu učebného obsahu na inováciu a na zabezpečenie regionálnych a aktuálnych potrieb, ktoré vyznačí v ŠkVP.
- Praktická príprava sa realizuje podľa platnej legislatívy. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou cvičení v laboratórnych podmienkach (v odborných učebniach, laboratóriách a pod.) a odbornej klinickej praxe v zdravotníckych zariadeniach a zariadeniach sociálnych služieb. Na cvičeniach a odbornej praxi sa žiaci delia do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa platných predpisov nasledovne: na cvičeniach v laboratórnych podmienkach (v odborných učebniach, laboratóriách a pod.) je počet žiakov v skupine najviac 11. Na odbornej klinickej praxi je počet žiakov v skupine najviac 8.
- Počet žiakov na jedného učiteľa sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.

7 UČEBNÉ OSNOVY

7.1 Učebné osnovy teoretického vzdelávania a praktickej prípravy

Názov a adresa školy	Stredná zdravotnícka škola Vinohradnícka 8A, 971 58 Prievidza
Názov školského vzdelávacieho programu	Zdravotnícky pracovník
Kód a názov ŠVP	S-17323-2023-OZV
Kód a názov učebného odboru	5371 H sanitár/sanitárka
Stupeň vzdelania	stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	1 rok
Forma štúdia	externá večerná

Učebné osnovy tvoria prílohu.

8 MATERIÁLNO-TECHNICKÉ A PRIESTOROVÉ ZABEZPEČENIE VÝUČBY

Teoretické vyučovanie bude realizované v budove školy na Vinohradníckej ulici 8A, 971 58 Prievidza. Normatív vybavenosti odborných učební bude v súlade s Normatívom základného vybavenia pracovísk praktického vyučovania pre študijný odbor 5371 H sanitár/sanitárka.

Tento vzdelávací program sa bude poskytovať za týchto podmienok:

a) Zabezpečenie prevádzky školy

1. Školský manažment:

kancelária riaditeľa školy, kancelárie pre zástupcov riaditeľa školy,
kancelária pre ekonomický úsek,
príručný sklad s odkladacím priestorom,
sociálne zariadenie,

2. Pedagogickí zamestnanci školy:

zborovňa pre rokovania pedagogickej rady

3. Nepedagogickí zamestnanci školy:

kancelárie pre sekretariát, ekonómov a správcu, priestory pre obslužný personál
(údržba, upratovanie,..)
príručný sklad, archív.

4. Hygienické priestory, sociálne zariadenia, šatne

5. Sklady učebných pomôcok a didaktickej techniky

6. Knižnica

b) Makrointeriéry

1. Školská budova

2. Internát (zabezpečený zmluvne)

3. Školská jedáleň a kuchyňa (zabezpečená zmluvne)

4. Stredisko praktického vyučovania – NsP Prievidza so sídlom v Bojniciach

c) Vyučovacie interiéry

1. Klasické triedy - učebne pre teoretické vyučovanie vybavené didaktickou technikou

2. Odborné učebne pre teoretické a praktické vyučovanie vybavené didaktickou technikou a pomôckami:

- odborná učebňa pre predmet: anatómia a fyziológia, v ktorej sa vyučuje aj predmet zdravoveda
- odborná učebňa pre predmet: prvá pomoc
- 3 učebne OST- špeciálne odborné učebne pre výučbu predmetov: sanitárstvo a sanitárske činnosti
- príručný sklad

d) Zmluvné pracoviská

Podmienky praktického vyučovania – odbornej klinickej praxe v zdravotníckych zariadeniach a iných zariadeniach sú jednoznačne písomne dohodnuté na základe dohody uzatvorenej medzi školou a zdravotníckymi zariadeniami, zariadeniami sociálnych služieb, špecializovaných zariadeniach uzatvorenej podľa zákona č. 61/ 2015 Z.z. o odbornom vzdelávaní a príprave o zmene a doplnení niektorých zákonov. Pri výučbe v odbornej učebni a v zmluvných pracoviskách sú nutné osobné ochranné pracovné prostriedky (odev a obuv), ktoré zabezpečuje škola.

9 PODMIENKY NA ZABEZPEČENIE VZDELÁVANIA

9.1 Podmienky na zabezpečenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Vytváranie podmienok bezpečnej a hygienickej práce je organickou súčasťou celého vyučovacieho procesu. Postupuje sa podľa platných predpisov, nariadení, vyhlášok, noriem a pod. Priestory, v ktorých prebieha teoretické a praktické vyučovanie musia zodpovedať platným právnym predpisom, vyhláškam, technickým normám a predpisom ES.

Škola zabezpečí všetky technické a organizačné opatrenia na elimináciu všetkých rizík spojených najmä s odborným výcvikom.

Škola spracuje Metodickú osnovu vstupného školenia bezpečnosti práce, dodržiavania osobnej hygieny a protipožiarnej ochrany pre žiakov a učiteľov. Žiaci budú s predpismi podrobne oboznámení a poučení vždy v úvodných hodinách jednotlivých predmetoch.

9.2 Personálne podmienky

Požiadavky na manažment školy, ktorý realizuje školský vzdelávací program sú v súlade s požiadavkami odbornej a pedagogickej spôsobilosti a s kvalifikačnými predpokladmi, ktoré sú nevyhnutné pre výkon náročných riadiacich činností podľa platných predpisov.

Odborná a pedagogická spôsobilosť pedagogických zamestnancov odborných predmetov, ktorí realizujú školský vzdelávací program bude v súlade s platnými predpismi. Plnenie ďalších kvalifikačných predpokladov potrebných pre výkon zložitejších, zodpovednejších a náročnejších pedagogických činností bude riadený platnými predpismi. Pedagogickí zamestnanci zabezpečia súlad všetkých vzdelávacích a výchovných činností s cieľmi vzdelávania v danom študijnom odbore v súlade so štátnym vzdelávacím programom. Práva a povinnosti pedagogických zamestnancov budú zabezpečené a naplňované po dobu ich pedagogickej činnosti v rámci platných predpisov.

Plnenie stanovenej miery vyučovacej a výchovnej povinnosti vyplýva z platnej legislatívy a rámcového učebného plánu a učebného plánu pre odbornú zložku vzdelávania štátneho vzdelávacieho programu. Rámcové rozvrhnutie obsahu vzdelávania v školských vzdelávacích programoch vychádza zo ŠVP. Stanovené vzdelávacie oblasti a ich minimálne počty hodín boli v tomto programe dodržané a sú preukázateľné. Vzdelávanie a príprava žiakov je organizovaná ako jednoročné štúdium.

Požiadavky na prax: prax v rozsahu stanovenom v učebnom pláne sa vykonáva v učebniach a na zmluvných pracoviskách. Prax nadväzuje na teoretické vyučovanie.

Praktické cvičenia sa budú vyučovať v rozsahu stanovenom v učebnom pláne.

9.3 Organizácia výučby

Príprava v školskom vzdelávacom programe Zdravotnícky pracovník v učebnom odbore 5371 H sanitár/sanitárka zahŕňa teoretické a praktické vyučovanie a prípravu.

Teoretické vyučovanie je organizované v priestoroch školy na Vinohradníckej ulici 8A, 971 58 Prievidza. V odbornom vzdelávaní je príprava zameraná na oblasť zdravotníctva, starostlivosti o chorých. Veľký dôraz sa kladie na rozvoj osobnosti žiaka, na formovanie jeho osobnostných a profesionálnych vlastností, postojov a hodnotovej orientácie.

Praktické vyučovanie je organizované formou odborného výcviku v škole, v NsP Prievidza so sídlom v Bojniciach a sociálnych zariadeniach mesta. Praktická príprava prebieha v školských odborných učebniach a v NsP Prievidza so sídlom v Bojniciach. Tieto vyučovacie aktivity budú prebiehať pod dozorom učiteľa praktického vyučovania. Žiaci v priebehu štúdia sa dostanú na rôzne ošetrovacie jednotky v NsP Bojnica.

Záverečná skúška sa bude konať v súlade s platnými predpismi a pedagogicko-organizačnými pokynmi MŠVVaŠ SR.

10 VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA ŽIAKOV UČEBNÉHO ODBORU

5371 H sanitár/sanitárka

Hodnotenie je jednou z najvýznamnejších činností kontroly vyučovacieho procesu, ktorou sa zisťujú a posudzujú výsledky vzdelávania. Musí spĺňať tieto funkcie:

- diagnostická, ktorá určuje mieru vedomostí, zručností, postojov žiakov a ich nedostatkov,
- prognostická, ktorá identifikuje zodpovedajúce predpoklady, možnosti a potreby ďalšieho vývoja žiakov,
- motivačná, ovplyvňujúca pozitívnu motiváciu žiakov,
- výchovná, formujúca pozitívne vlastnosti a postoje žiakov,
- informačná, ktorá dokumentuje výsledky vzdelávania,
- rozvíjajúca, ktorá ovplyvňuje sebakontrolu a sebahodnotenie žiakov,
- spätnoväzbová, ktorá vplýva na revidovanie procesu výučby.

V rámci celého výchovno-vzdelávacieho procesu budú akceptované tieto funkcie a **na základe** nižšie uvedených **kritérií** využívané nasledovné **formy** hodnotenia:

1) podľa výkonu žiaka

- výkonové hodnotenie, v ktorom sa výkon žiaka porovnáva s výkonom iných žiakov,
- hodnotenie absolútneho výkonu, kde sa výkon žiaka meria na základe stanoveného kritéria (norma, štandard),
- individuálne hodnotenie, pri ktorom sa porovnáva aktuálny výkon žiaka s jeho predchádzajúcim výkonom.

2) podľa cieľa vzdelávania

- sumatívne hodnotenie na jasne definovaných kritériách pri ukončení štúdia
- formatívne hodnotenie zabezpečuje spätnú väzbu medzi žiakom a učiteľom.

3) podľa času

- priebežné hodnotenie, kde sa žiak hodnotí v priebehu celého vyučovacieho obdobia,
- záverečné hodnotenie, pri ktorom sa žiak hodnotí jednorázovo na konci vyučovacieho obdobia.

4) podľa informovanosti

- formálne hodnotenie, kedy je žiak dopredu informovaný o hodnotení a môže sa naň pripraviť,
- neformálne hodnotenie, pri ktorom sa pozoruje bežná činnosť žiaka vo vyučovacom procese.

5) podľa činnosti

- hodnotenie priebehu činnosti,
- hodnotenie výsledku činnosti,

6) podľa prostredia

- interné hodnotenie, prebieha v škole učiteľmi,
- externé hodnotenie, prebieha učiteľmi na OKP.

Hodnotenie v OVP je založené na **hodnotiacom štandarde v súlade s platným ŠVP**. Je to súbor kritérií, organizačných a metodických postupov na overovanie vzdelávacích výkonov – výkonových štandardov. Zisťuje, či žiak predpísaný vzdelávací výstup zvládol.

Hodnotiaci štandard zahŕňa:

Kritériá hodnotenia zisťujú mieru realizácie plánovaných výsledkov, určujú, ako stanoviť dôkaz o tom, že učenie bolo ukončené a preukázané pre požadovaný výkonový štandard. Je dôležité aby kritériá hodnotenia boli definované na jeden výkon, aby boli konkrétne, jasné, stručné, zamerané buď na proces (činnosť) alebo na výsledok činnosti.

Spôsoby a postupy hodnotenia môžu byť rôzne, delíme ich rozdeliť ich podľa nasledovných kritérií:

a) podľa počtu skúšaných žiakov

- individuálne
- skupinovo
- frontálne

b) podľa časového zaradenia

- priebežné skúšanie (skúša sa učivo jednej alebo niekoľkých vyučovacích hodín),
- súhrnné skúšanie (skúša sa učivo tematického celku alebo učivo za celé klasifikačné obdobie),
- záverečné skúšanie.

c) podľa spôsobu vyjadrovania sa

- ústne hodnotenie,
- písomné hodnotenie,
- praktické hodnotenie.

d) podľa vzdelávacích výstupov sa hodnotia kognitívne (rozumové) kompetencie napr. pamäťové alebo aktuálne činnosti a praktické kompetencie. Rôzne metódy hodnotenia praktických a kognitívnych kompetencií ukazuje nasledovná tabuľka.

Zoznam štandardných nástrojov hodnotenia

ODBORNÉ KOMPETENCIE	KOGNITÍVNE KOMPETENCIE
Praktické cvičenia	Ústna odpoveď (krátke, súvislé a obmedzené odpovede, doplnenia)
Simulované situácie	Písomná odpoveď
Ústne odpovede	Zistenie
Stanovenie (niečo určiť)	Porovnanie
Osobný rozhovor	Stanovenie (niečo urobiť)

Pri rozhodovaní o využití uvedených postupov platia tieto zásady:

praktické, ústne a písomné overovanie by sa malo používať vtedy, ak je možné overiť kompetencie na základe kritérií v určitom stanovenom čase. Písomné overovanie by sa malo použiť tam, kde sa dá predložiť vopred pripravený písomný materiál.

10.1 Pravidlá hodnotenia žiakov

1. Všeobecné zásady hodnotenia a klasifikácie:

- Hodnotenie žiaka je systematické. Predmetom hodnotenia je úroveň dosiahnutých vedomostí a zručností podľa platných učebných osnov a vzdelávacích štandardov. Hodnotenie a klasifikácia žiaka v príslušnom predmete nemôže byť znížená na základe správania žiaka.
- Hodnotenie žiakov sa vykonáva známku 1 – 5.
- Prospech žiaka v jednotlivých vyučovacích predmetoch sa klasifikuje stupňami:
1- výborný, 2 – chválitebný, 3 - dobrý, 4 – dostatočný, 5 - nedostatočný.
- Hodnotenie žiaka má funkciu motivačnú, informatívnu, komparatívnu a korekčnú.
- Žiak má právo: - vedieť, čo sa bude hodnotiť a akým spôsobom,
- dozvedieť sa výsledok každého hodnotenia,
- na objektívne hodnotenie.
- Vo výchovno-vzdelávacom procese sa uskutočňuje priebežná a súhrnná klasifikácia. Priebežná klasifikácia sa uplatňuje pri hodnotení čiastkových výsledkov a prejavov žiaka. Súhrnná klasifikácia sa vykonáva na konci každého polroka.
- Pri hodnotení, priebežnej i súhrnnej klasifikácii sa uplatňuje primeraná náročnosť a pedagogický takt voči žiakovi, jeho výkony sa hodnotia komplexne, berie sa do úvahy vynaložené úsilie žiaka a v plnej miere sa rešpektujú jeho ľudské práva. Hodnotenie sa považuje za akt objektívnej spätnej väzby, motivačný a výchovný prostriedok, ako aj prostriedok pozitívneho podporovania zdravého sebaobrazu žiaka.
- Pri hodnotení písomných prác bodovým hodnotením sa používa klasifikačná stupnica.

V záujme poskytnutia objektívnej spätnej väzby a poukázania na rozvojové možnosti žiaka v danej oblasti učiteľ pri písomných prácach doplní klasifikáciu známku o slovný komentár, v ktorom vysvetlí nedostatky a zdôrazní pozitíva písomnej práce.

2. Získavanie podkladov na hodnotenie a klasifikáciu

- Podklady na hodnotenie a klasifikáciu výchovno-vzdelávacích výsledkov žiaka získava učiteľ najmä týmito metódami, formami a prostriedkami:
 - a) sledovaním stupňa rozvoja individuálnych osobnostných predpokladov,
 - b) sledovaním výkonov žiaka,
 - c) rôznymi druhmi skúšok - písomné, ústne, praktické, didaktickými testami,
 - d) analýzou výsledkov rôznych činností žiaka, vrátane aplikovania osobných a sociálnych kompetencií pri činnosti a jeho prosociálneho správania,
 - e) konzultáciami s ostatnými pedagogickými zamestnancami,
 - f) rozhovormi so žiakom.
- Učiteľ oznámi žiakovi výsledok každého hodnotenia a klasifikácie. Po ústnom vyskúšaní oznámi učiteľ výsledok hodnotenia ihneď. Výsledky hodnotenia písomných skúšok a prác aj praktických činností oznámi žiakovi a predloží k nahliadnutiu najneskôr do 14 dní.
- Počet kontrolných písomných prác stanovujú učebné osnovy. Jednotlivé druhy písomných skúšok rozvrhne učiteľ rovnomerne na celý školský rok, aby sa nadmerne nehromadili v určitých obdobiach. Termín kontrolnej písomnej práce učiteľ konzultuje s triednym učiteľom, ktorý koordinuje plán skúšania. V jednom dni môžu žiaci písať len jednu skúšku uvedeného druhu.

3. Postup pri hodnotení a klasifikácii prospechu

Pri ústnom skúšaní je žiak klasifikovaný známku.

Podkladom pre súhrnnú klasifikáciu predmetu sú:

- známky za ústne odpovede,
- známky za písomné práce ,
- posúdenie faktorov a prejavov žiaka, ktoré majú vplyv na jeho školský výkon.
- Výsledný stupeň prospechu žiaka vo vyučovacom predmete určí vyučujúci. V predmete, v ktorom vyučuje viac učiteľov, určia výsledný stupeň za klasifikačné obdobie príslušní učitelia po vzájomnej dohode.
- Pri určovaní stupňa prospechu v jednotlivých predmetoch na konci klasifikačného obdobia sa hodnotí kvalita práce a učebné výsledky, ktoré žiak dosiahol počas celého klasifikačného obdobia. Pritom sa prihliada na systematickosť v práci žiaka, na jeho prejavované osobné a sociálne kompetencie ako je zodpovednosť, snaha, iniciatíva, ochota a schopnosť spolupracovať, a to počas celého klasifikačného obdobia. Stupeň prospechu sa neurčuje na základe priemeru známok získaných v danom klasifikačnom období, prihliada sa k dôležitosti a váhe jednotlivých známok.

4. Klasifikácia odborných vyučovacích predmetov v rámci teoretického vyučovania

Pri klasifikácii výsledkov v odborných vyučovacích predmetoch v rámci teoretického vyučovania sa v súlade s požiadavkami učebných osnov a vzdelávacích štandardov hodnotí:

- celistvosť, presnosť a trvácnosť osvojenia požadovaných poznatkov, faktov, pojmov, definícií, zákonitostí a vzťahov a schopnosť vyjadriť ich,
- kvalita a rozsah získaných zručností vykonávať požadované intelektuálne a motorické činnosti,
- schopnosť uplatňovať osvojené poznatky a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh,
- schopnosť využívať a zovšeobecňovať skúsenosti a poznatky získané pri praktických činnostiach,
- kvalita myslenia, predovšetkým jeho logickosť, samostatnosť a tvorivosť,
- aktivita v prístupe k činnostiam, záujem o ne a vzťah k nim,
- dodržiavanie stanovených termínov,
- presnosť, výstižnosť a odborná a jazyková správnosť ústneho a písomného prejavu,

- kvalita výsledkov činnosti,
- osvojenie účinných metód samostatného štúdia.

Výchovno-vzdelávacie výsledky v odborných vyučovacích predmetoch v rámci teoretického vyučovania sa klasifikujú nasledovne:

Stupňom 1 – výborný sa žiak klasifikuje, ak ovláda poznatky, fakty, pojmy, definície, ktoré požadujú učebné osnovy, celistvo, presne a úplne a chápe vzťahy medzi nimi. Pohotovo vykonáva požadované intelektuálne a motorické činnosti. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh. Myslí logicky správne, zreteľne sa u neho prejavuje samostatnosť a tvorivosť. Jeho ústny a písomný prejav je správny, presný a výstižný. Výsledky jeho činnosti sú kvalitné, iba s menšími nedostatkami. Je schopný samostatne študovať vhodné texty.

Stupňom 2 – chválitebný sa žiak klasifikuje, ak ovláda poznatky, fakty, pojmy, ktoré požadujú učebné osnovy, v podstate celistvo, presne a úplne. Pohotovo vykonáva požadované intelektuálne a motorické činnosti. Samostatne a produktívne alebo s menšími podnetmi učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh. Myslí správne, v jeho myslení sa prejavuje logika a tvorivosť. Ústny a písomný prejav máva menšie nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Kvalita výsledkov činnosti je spravidla bez podstatných nedostatkov. Žiak je schopný samostatne alebo s menšou pomocou študovať vhodné texty.

Stupňom 3 – dobrý sa žiak klasifikuje, ak má v celistvosti, presnosti a úplnosti osvojenia požadovaných poznatkov, faktov, pojmov nepodstatné medzery. Požadované intelektuálne a motorické činnosti nevykonáva vždy presne. Podstatnejšie nepresnosti a chyby vie za pomoci učiteľa korigovať. Osvojené vedomosti a zručnosti aplikuje pri riešení teoretických a praktických úloh s chybami. Uplatňuje poznatky a hodnotí javy a zákonitosti podľa podnetov učiteľa. Jeho myslenie je vcelku správne, nie je vždy tvorivé. V ústnom a písomnom prejave má nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. V kvalite výsledkov jeho činnosti sú častejšie nedostatky.

Stupňom 4 – dostatočný sa žiak klasifikuje, ak má v celistvosti, presnosti a úplnosti osvojenia požadovaných vedomostí závažné medzery. Pri vykonávaní požadovaných intelektuálnych a motorických činností je málo pohotový a má väčšie nedostatky. V uplatňovaní osvojených vedomostí a zručností pri riešení teoretických a praktických úloh sa vyskytujú závažné chyby. Pri využívaní vedomostí pri výklade a hodnotení javov je nesamostatný. V logickosti myslenia sa vyskytujú závažné chyby a myslenie je spravidla málo tvorivé. Jeho ústny a písomný prejav má spravidla závažné nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Závažné nedostatky a chyby vie žiak za pomoci učiteľa opraviť.

Stupňom 5 – nedostatočný sa žiak klasifikuje, ak si neosvojil vedomosti požadované učebnými osnovami celistvo, presne a úplne, má v nich závažné a značné nedostatky. Jeho schopnosť vykonávať požadované intelektuálne a praktické činnosti má veľmi podstatné nedostatky. V uplatňovaní osvojených vedomostí a zručností pri riešení teoretických a praktických úloh sa vyskytujú veľmi závažné chyby. Pri výklade a hodnotení javov a zákonitostí nevie svoje vedomosti uplatniť, a to ani na podnet učiteľa. Neprejavuje samostatnosť v myslení, vyskytujú sa u neho časté logické nedostatky. V ústnom a písomnom prejave má závažné nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Závažné nedostatky a chyby nevie opraviť ani s pomocou učiteľa.

5. Klasifikácia odborných vyučovacích predmetov v rámci praktického vyučovania

Predmety praktického vyučovania majú charakter praktickej činnosti. Praktické vyučovanie sa vykonáva v predmete sanitárske činnosti. Pri klasifikácii výsledkov v predmete sa v súlade s požiadavkami učebných osnov a vzdelávacích štandardov hodnotí:

- vzťah k práci, k praktickým činnostiam a k pracovnému kolektívu,
- humánny prístup k ľuďom, najmä k chorým, akceptácia práv pacienta, schopnosť prejaviť úctu, empatiu, útechu a emocionálnu podporu s ohľadom na osobnosť pacienta,
- osvojenie praktických zručností a návykov, zvládnutie účelných spôsobov práce,
- využitie získaných teoretických vedomostí v praktických činnostiach,
- aktivita, samostatnosť, tvorivosť, iniciatíva v praktických činnostiach,
- kvalita výsledkov činností,
- organizácia vlastnej práce a pracoviska, udržiavanie poriadku na pracovisku,
- dodržiavanie predpisov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a starostlivosť o životné prostredie,

- dodržiavanie stanovených termínov,
- hospodárne využívanie materiálov, energie, prekonávanie prekážok v práci,
- obsluha a údržba zariadení, pomôcok a prístrojov.

Výchovno-vzdelávacie výsledky v odborných vyučovacích predmetoch v rámci praktického vyučovania sa klasifikujú nasledovne:

Stupňom 1 – výborný sa žiak klasifikuje, ak sústavne prejavuje kladný vzťah k práci, k praktickým činnostiam k pracovnému kolektívu a pacientom. Pohotovo, samostatne a tvorivo využíva získané teoretické poznatky pri praktickej činnosti. Praktické činnosti vykonáva pohotovo, samostatne uplatňuje získané zručnosti a návyky. Bezpečne ovláda postupy a spôsoby práce, dopúšťa sa len menších chýb, výsledky jeho práce sú bez závažných nedostatkov. Účelne si organizuje vlastnú prácu, udržuje pracovisko v poriadku. Vedome dodržiava predpisy o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a aktívne sa stará o životné prostredie. Hospodárne využíva materiál a energiu. Vzorne obsluhuje a udržuje zariadenia, pomôcky a prístroje. Aktívne prekonáva vyskytujúce sa prekážky.

Stupňom 2 – chválitebný sa žiak klasifikuje, ak prejavuje kladný vzťah k práci, k praktickým činnostiam, k pracovnému kolektívu a k pacientom. Samostatne, ale menej tvorivo a s menšou istotou využíva získané teoretické poznatky pri praktickej činnosti. Praktické činnosti vykonáva samostatne, v postupoch a spôsoboch práce sa nevyskytujú podstatné chyby. Výsledky jeho práce majú drobné nedostatky. Účelne si organizuje vlastnú prácu, pracovisko udržuje v poriadku. Dodržiava predpisy o bezpečnosti ochrane zdravia pri práci a stará sa o životné prostredie. Pri hospodárnom využívaní materiálu a energie robí malé chyby. Zariadenia obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatkami. Prekážky v práci prekonáva s občasou pomocou.

Stupňom 3 – dobrý sa žiak klasifikuje, ak prejavuje vzťah k práci, k praktickým činnostiam, k pracovnému kolektívu a k pacientom prevažne kladne, s menšími výkyvmi. S pomocou učiteľa uplatňuje získané teoretické poznatky pri praktickej činnosti. V praktických činnostiach sa dopúšťa chýb. Výsledky práce majú nedostatky. Vlastnú prácu organizuje menej účelne, udržuje pracovisko v poriadku. Dodržiava predpisy o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a v malej miere prispieva k tvorbe a ochrane životného prostredia. S pomocou učiteľa je schopný hospodárne využívať materiály a energiu. Pri obsluhu a údržbe zariadení, pomôcok a prístrojov ho musí najčastejšie usmerňovať učiteľ. Prekážky v práci prekonáva s častou pomocou učiteľa.

Stupňom 4 – dostatočný sa žiak klasifikuje, ak pracuje bez záujmu a vzťahu k práci, k praktickým činnostiam, k pracovnému kolektívu a k pacientom. Získané teoretické poznatky vie pri praktickej činnosti využiť len za sústavnej pomoci učiteľa. V praktických činnostiach, zručnostiach a návykoch sa dopúšťa väčších chýb. Pri voľbe postupov a spôsobov práce sústavne potrebuje pomoc učiteľa. Vo výsledkoch práce má závažné nedostatky. Prácu vie organizovať za sústavnej pomoci učiteľa, menej dbá na poriadok pracoviska, dodržiavanie predpisov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a taktiež o životné prostredie. Porušuje zásady hospodárnosti využívania materiálu a energie. V obsluhu a údržbe zariadení pomôcok a prístrojov sa dopúšťa závažných nedostatkov. Prekážky v práci prekonáva len s pomocou učiteľa.

Stupňom 5 – nedostatočný sa žiak klasifikuje, ak neprejavuje záujem o prácu a jeho vzťah k praktickým činnostiam, k pracovnému kolektívu a k pacientom nie je na potrebnej úrovni. Nevie ani s pomocou učiteľa uplatniť získané teoretické poznatky pri praktickej činnosti. V praktických činnostiach, zručnostiach a návykoch má neakceptovateľné nedostatky. Pracovný postup nezvládne ani s pomocou učiteľa. Výsledky jeho práce sú nedokončené, neúplné, nepresné, nedosahujú ani dolnú hranicu predpísaných ukazovateľov. Prácu na pracovisku si nevie organizovať, nedbá na poriadok pracoviska. Neovláda predpisy o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a nedbá na ochranu životného prostredia. Nevyužíva hospodárne materiál a energiu. V obsluhu a údržbe zariadení a pomôcok,

11 ZÁVEREČNÉ SKÚŠKY

Cieľom záverečnej skúšky (ďalej len „ZS“) je overenie vedomostí a zručností žiakov v rozsahu učiva určeného vzdelávacími štandardmi Štátneho vzdelávacieho programu a overenie, ako sú žiaci pripravení používať nadobudnuté kompetencie pri výkone povolání a odborných činností na ktoré sa pripravujú.

Predmetom ZS je preukázať schopnosti žiakov ako:

- začleniť nadobudnuté poznatky do systému teoretických a praktických vedomostí, zručností a kompetencií,
- ovládať kompetencie vyplývajúce z výkonových štandardov a schopnosti ich realizovať v pracovnom a mimopracovnom živote,
- aplikovať a tvorivo využívať nadobudnuté vedomosti, zručnosti a kompetencie pri komplexnom riešení úloh a problémov vo vybranej oblasti,
- komunikovať v slovenskom a vyučovacom jazyku ako podmienky ďalšej študijnej a pracovnej mobility.

ZS pozostáva z týchto častí v nasledujúcom poradí:

- praktická časť
- ústna časť.

V praktickej a ústnej časti ZS sa overujú vedomosti žiaka vo vyžrebovanej téme. Jednotlivé časti ZS musia vychádzať z cieľových požiadaviek schváleného štátneho vzdelávacieho programu, pričom ich obsah je koncipovaný tak, aby žiak mal možnosť preukázať naplnenie kritérií hodnotenia.

Cieľom praktickej časti ZS je overiť úroveň osvojených zručností a spôsobilostí žiakov a ich schopnosť využiť získané teoretické poznatky a vedomosti pri riešení konkrétnych praktických úloh komplexného charakteru.

Cieľom ústnej časti ZS je overiť úroveň teoretických vedomostí a poznatkov.

ZS pozostáva z komplexných tém vytvorených z cieľových požiadaviek vychádzajúcich zo štátneho vzdelávacieho programu s aplikáciou na učebný odbor sanitár. Ďalšie podrobnosti o ZS sú upravené platnými predpismi MŠ SR.

11.1 Témy záverečnej skúšky

Záverečná skúška je zásadným vzdelávacím výstupom absolventov. Vykonaním ZS získajú absolventi na jednej strane odbornú kvalifikáciu a kompetenciu vykonávať pracovné činnosti v danom povolaní a na druhej strane majú možnosť ďalšieho vzdelávania na vyššom stupni. Vysvedčenie o záverečnej skúške a výučný list potvrdzujú v plnom rozsahu ich dosiahnuté kompetencie – odbornú kvalifikáciu.

Pri ZS má žiak využívať a aplikovať vedomosti, zručnosti a kompetencie z rôznych predmetov komplexne. Pri ZS sa sleduje nielen jeho schopnosť využívať jeho schopnosti, vedomosti a zručnosti v odbornej zložke vzdelávania, ale aj úroveň jeho ústneho prejavu a to z jazykovej stránky a stránky správneho uplatňovania odbornej terminológie na základe kriteriálneho hodnotenia výkonov. Vzdelávací štandard určuje vzdelávací výstup ako stupeň stanovenia vedomostí, zručností a/alebo postojov a hodnotovej orientácie, ktoré má žiak preukázať po ukončení vzdelávania. Skompletizovanie tém na záverečné skúšky znamená identifikáciu vzdelávacích výstupov. Každý vzdelávací výstup má priamy vzťah k výkonovým a obsahovým štandardom. Postup prác na témach pre ZS je účelné rozložiť do niekoľkých etáp a etapy do logicky usporiadaných krokov. Téma pre ZS je konkrétny odborný problém alebo problémová situácia komplexného charakteru, ktorý/ktorú má žiak v priebehu ZS riešiť. Mala by sa formulovať v podobe konkrétnej úlohy, činnosti, ktoré sú obdobou pracovnej činnosti na danej pracovnej pozícii priamo na pracovisku v rámci daného povolania (alebo skupín povolání).

Každá téma má:

- vychádzať z výkonových štandardov pre odborné vzdelávanie (hodnotenie absolútneho výkonu na základe kritérií) a zabezpečiť, aby výkonové štandardy uvedené v profile absolventa komplexne pokryli všetky témy ZS
- uplatňovať hľadisko akumulácie vedomostí viacerých odborných predmetov obsahovo príbuzných
- vychádzať z rozsiahlejších tematických celkov viacerých odborných predmetov (komplexnosť odborného vzdelávania na základe obsahových štandardov),
- dodržiavať pravidlo zrozumiteľnosti, konzistentnosti a komplexnosti tak, aby náročnosť, vecný a časový rozsah tém boli pre žiaka optimálne, primerané a zvládnuteľné na danom stupni vzdelania.

Pri tvorbe tém sa musíme vyvarovať nasledovnému:

- netvoríť tému podľa predmetov (téma bude v takom prípade nekonzistentná, odtrhnutá od profilového odborného problému, ktorý sa má v téme ZS komplexne
- riešiť, nebude vytvárať možnosti pre aplikačné a tvorivé schopnosti žiaka),
- extrémom, akým je buď príliš malé alebo príliš rozsiahle množstvo informácií. Ak stanovíme malý rozsah, žiak ťažko porozumie zmysluplnosti problému. Nebude mať potrebné množstvo zásadných a podporných informácií. Na druhej strane príliš rozsiahla téma sa môže prejaviť pre žiaka ako nezrozumiteľná, neriešiteľná a frustrujúca,
- nestanovovať tému iba mechanickým popisovaním bez uplatnenia výkonových štandardov,
- téma nesmie viesť žiakov k pamäťovému memorovaniu a reprodukovaniu osvojených poznatkov v priebehu štúdia.

Pri tvorbe podtém musia byť ich formulácie jasné, jednoznačné, v logickom slede od riešenia jednoduchého problému k zložitejšiemu javu v závislosti od problému alebo situácie, ktoré sa majú v téme ZS riešiť. Odvodzujú sa od obsahových štandardov. Orientujú a podporujú žiaka na preukázanie požadovaného výkonu a determinujú jeho výkonovú úroveň.

Súčasťou tém pre praktickú časť ZS musia byť aj jasne deklarované podmienky, za ktorých môže byť daná téma vykonaná. Týka sa to

- materiálnych podmienok,
- priestorových podmienok,
- pomôcok.

11.2 Hodnotenie vzdelávacích výstupov založené na výkonových kritériách

Hodnotenie ZS je proces skompletizovania a interpretovania údajov a dôkazov o výkone žiakov. Špecifikuje, aké dôkazy o výkone žiaka sa majú vytvoriť, ako majú byť interpretované výstupné informácie a akým spôsobom sa majú zaznamenať. Je konečným rozhodnutím o výkone žiaka a ich cieľom je certifikácia.

Hodnotenie je jednou z najvýznamnejších činností kontroly vzdelávania, ktorou sa zisťujú a posudzujú výsledky vzdelávania. Kontrola vzdelávania sa skladá: zo zisťovania výsledkov vzdelávania, preverovanie alebo skúšanie žiakov, počas ktorého meriame ich výkon a zisťujeme, čo žiak vie, a čo nevie alebo čo by mal vedieť. Ide o zisťovanie stupňa cieľov vzdelávania – skúšanie žiakov, posúdenie výsledkov vzdelávania, hodnotenie, čiže porovnanie výsledkov činnosti žiakov zistených preverovaním podľa určených požiadaviek, noriem, kritérií, atď. – hodnotenie žiakov.

V systéme hodnotenia výsledkov ZS sa sledujú:

- vedomosti (fakty, pojmy, princípy, zákony, teória, atď.) sú osvojené (pochopené, zapamätané), poznatky o cieľoch, spôsoboch, požadovaných výsledkoch akejkoľvek cieľavedomej činnosti,
- zručnosti ako schopnosť vykonávať určitú pracovnú činnosť alebo súbor pracovných činností. Sú súborom relevantných vedomostí a skúseností potrebných pre výkon špecifickej práce alebo úlohy. Sú všeobecné (generické, základné), špecifické odborné,
- spôsobilosti (kompetencie) sú schopnosť vykonávať určitú pracovnú činnosť alebo súbor činností na určitej úrovni výkonu. Sú preto súhrnom vedomostí, zručností a postojov.

Vzdelávacie výstupy predstavujú **základ pre kritériálne hodnotenie** vedomostí žiaka. Vymedzenie metód a prostriedkov hodnotenia by sa malo pripravovať súbežne s formulovaním vzdelávacích výstupov.

Klasifikácia je výsledkom komplexného hodnotenia vedomostí, zručností a návykov žiaka. Základom na pridelenie klasifikačného stupňa sú známky, čiže zaradenie žiaka alebo jeho výkonu do niektorej výkonnostnej skupiny. Vymedzenie klasifikačných stupňov sa opiera o hodnotenie podľa výkonových kritérií.

11.3 Cieľové požiadavky na záverečnú skúšku

Cieľom je preveriť dosiahnuté výsledky podľa výkonových štandardov – profilu absolventa.

11.4 Kritériá hodnotenia vzdelávacích výstupov

Rozsah a obsah úloh záverečnej skúšky zahŕňa komplexný učebný obsah teoretickej a praktickej prípravy.

Ústna časť ZS

1. porozumenie téme,
2. správne používanie odbornej terminológie,
3. vecnosť, správnosť a komplexnosť odpovede,
4. samostatnosť prejavu
5. schopnosť praktickej aplikácie teoretických poznatkov.

Praktická časť ZS

1. pochopenie úlohy,
2. analýza úlohy,
3. voľba postupu,
4. správny výber pomôcok,
5. organizácia práce na pracovisku,
6. dodržiavanie noriem, hygieny a pravidiel bezpečnosti práce,
7. ochrana životného prostredia,
8. výsledok práce.

11.5 Materiálne a priestorové podmienky pre vykonanie záverečnej skúšky

Priestory

1. odborná učebňa
2. zmluvné pracovisko praxe (podľa učebného odboru).

Povolené pomôcky

1. materiály zdravotno-výchovného pôsobenia,
2. obrazová príloha odbornej literatúry.

11.6 Hodnotiaca tabuľka

Klasifikačný stupeň	Teoretická časť	Praktická časť
výborný (1)	Žiak ovláda poznatky, samostatne uplatňuje osvojené vedomosti.	Praktické činnosti vykonáva pohotovo a samostatne, ovláda postupy a spôsoby práce.
chváľitebný (2)	Žiak ovláda poznatky v podstate presne a úplne.	Praktické činnosti vykonáva samostatne, v postupoch a spôsoboch práce sa nevyskytujú podstatné chyby.
dobrý (3)	Žiak má v presnosti a úplnosti poznatkov nepodstatné medzery, ktoré za pomoci učiteľa vie korigovať.	Pri praktických činnostiach sa dopúšťa chýb pri postupoch a spôsoboch práce. Potrebuje občasnú pomoc učiteľa.
dostatočný (4)	Žiak má závažné medzery v presnosti a úplnosti požadovaných vedomostí, ktoré vie s pomocou učiteľa opraviť.	V praktických činnostiach sa dopúšťa väčších chýb a sústavne potrebuje pomoc učiteľa.
nedostatočný (5)	Žiak má závažné nedostatky v požadovaných vedomostiach, ktoré nevie opraviť ani s pomocou učiteľa.	V praktických činnostiach má neakceptovateľné nedostatky. Pracovný postup nezvláda ani s pomocou učiteľa.

Spracované podľa Metodického pokynu č. 21/2011-R na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl s účinnosťou od 1. mája 2011.

11.7 HODNOTENIE A KLASIFIKÁCIA ZÁVEREČNEJ SKÚŠKY V UČEBNOM ODBORE - sanitár

Hodnotenie teoretickej časti odbornej zložky záverečnej skúšky

Učebný odbor: 5371 H sanitár/sanitárka

Každá téma teoretickej časti záverečnej skúšky je zložená z dvoch úloh.

Charakteristika úloh teoretickej časti odbornej zložky záverečnej skúšky

Úloha č. 1 – Úloha je zameraná na overenie vedomostí a poznatkov z predmetu **sanitárstvo**.

Úloha č. 2 – Úloha je zameraná na preverenie vedomostí z predmetu **zdravoveda a prvá pomoc**.

Hodnotenie

- teoretická časť odbornej zložky záverečnej skúšky sa hodnotí stupňom prospechu: **1 - výborný**
 - 2 - chváľitebný**
 - 3 - dobrý**
 - 4 - dostatočný**
 - 5 - nedostatočný**
- každá úloha témy záverečnej skúšky je hodnotená samostatne stupňom prospechu 1 až 5
- skúšobná komisia hodnotí porozumenie téme, samostatnosť prejavu a správnosť odpovede.
- váha hodnotenia jednotlivých úloh je 50:50.

Stupeň prospechu sa zaokrúhľuje na celé číslo. Stupeň prospechu do 0,50 sa zaokrúhľuje na celé číslo smerom nadol. Hodnotenie 1,5 sa zaokrúhľuje na stupeň prospechu 1. Hodnotenie 2,5 sa zaokrúhľuje na stupeň prospechu 2. Hodnotenie 3,5 sa zaokrúhľuje na stupeň prospechu 3.